

ДЕНОВИ НА МАКЕДОНСКАТА
ФОТОГРАФИЈА

СКОПЈЕ, 2012

ДИРЕКЦИЈА ЗА КУЛТУРА И УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ
DIRECTORATE OF CULTURE AND ARTS - SKOPJE

**Покровители на Денови на македонската
фотографија:**

Министерство за образование и наука на
Р. Македонија

Организационен одбор:

Боро Рудиќ
Дарко Петровски
проф. д-р. Христина Спасевска
Зоран Ивановски
Ната Кецкаровска
Александар Кондев
Татјана Ранташа

**Изложбата се реализира во рамките на
Скопско лето 2012**

Издавач:

ФОТО СОЈУЗ НА МАКЕДОНИЈА

Тираж: 300

03 Јули 2012
Скопје

ФОТО СОЈУЗ НА МАКЕДОНИЈА
Народна Техника на Македонија

50та државна изложба на фотографии
„Денови на македонската фотографија”

Национална галерија на Македонија
Мала станица, Скопје

Половина век на Деновите на македонската фотографија

Фото Сојузот на Македонија, повеќе од шест децении е единствена организација која работи на ширење и унапредување на фотографијата во Република Македонија.

Покрај редовните активности, секако организирањето на Годишна изложба на која ќе се види пресекот на творечкиот ангажман на фотографиите од Македонија, е еден значаен сегмент на неговата активност.

„Деновите на македонската фотографија“ започнуваат пред 50 години како „Републичка Изложба“, по углед на сличните изложби во тогашна Југославија и таа повеќе претставува една манифестација на успехите на Фото и Кино Сојузот на Македонија во рамките на организацијата „Народна Техника“, отколку што претставува приказ на авторското творештво кај нас.

Сепак, развојот на фотографијата во Македонија, појавувањето на голем број фото клубови и автори, и потребата кај творечкиот опус да се прикаже како целина во една годишна изложба, како и да се внесат нови содржини интересни за публиката, во осумдесетите години ја промени програмата но и името на оваа манифестација во „Денови на македонската фотографија“.

Овој јубилеј, кој е континуитет од половина век без прекин, е само уште една потврда дека македонската фотографија која постои на ова тло повеќе од 160 години е во подем и дека нејзиното високо реноме во странство не е случајно.

Фото Сојузот на Македонија со задоволство ќе ја претстави оваа јубилејна изложба во Националната галерија „Мала станица“, во рамките на културната манифестација „Скопско лето 2012“, со што ѝ дава вистинско значење на фотографијата кај нас.

Фото Сојуз на Македонија

ЖИРИ
Цветан Гавровски МФФСМ
Душан Доцевски КМФСМ
Владимир Секуловски КМФСМ

НАГРАДЕНИ ФОТОГРАФИИ

ЗА КОЛЕКЦИЈА НА ФОТОГРАФИИ

Прва награда

Сашо Н. Алушевски Ф1ФСМ - ФК Елема

Приказна 1

Приказна 2

Приказна 4

Втора награда

Дејан Колевски - самостоен автор

Поезија на секојдневието

После долг и тежок ден

Мал одмор

Трета награда

Сања Бутерин Ф1ФСМ - ФК Елема

Човек и простор 1

Човек и простор 3

Човек и простор 4

Диплома

Менче Петреска - ФК Елема

She

Between

He

Диплома

Дејан Гилески Ф1ФСМ - ФК Елема

Преспанско езеро 2-2011

Дојранско езеро

Преспанско езеро - куќи

Диплома

Владимир Арсовски - ФК Елема

Fe#1D

Fe#2D

Fe#3D

ЗА ПОЕДИНЕЧНА ФОТОГРАФИЈА

Прва награда

Филип Филиповиќ - Ф7 Куманово

Exposed

Втора награда

Андреја Бабамов - самостоен автор

Во „хоризонтала“

Трета награда

Глигор Максимовски - ФКК Козјак 50

Екипа

Диплома

Татјана Ранташа - ФК Елема

Страв

Диплома

Петар Петковски - самостоен автор

Европа

Диплома

Димитар Апостолов - самостоен автор

Мојот свет 1

Плакета „Благоја Дрнков“

Александар Кондев Ф1ФСМ - самостоен автор

Невестиче

АВТОРИ И ДЕЛА

ФК ЕЛЕМА - Скопје

Боро Рудиќ МФФСМ

Speed 3

Вацлав Лукиќ

Ангели

Владимир Арсовски

Fe#1D

Fe#2D

Fe#3D

Дарко Петровски Ф1ФСМ

Во музејот

Дејан Гилевски Ф1ФСМ

Преспанско езеро

2-2011

Дојранско езеро

Преспанско езеро -
куќи

Игор Костов

Велосипед 3

Маја Аргакијева

Бебе 1

Менче Петреска

She

Between

He

Dancing with shadows

Орце Поповски

Матка 1

Раде Луковиќ Ф1ФСМ

Портрет

Клепало

Сања Бутерин Ф1ФСМ

Човек и простор 1

Човек и простор 3

Човек и простор 4

Сашо Н. Алушевски Ф1ФСМ

Приказна 1

Приказна 2

Приказна 4

Татјана Ранташа

Страв

Exit

Трајче Атанасовски

Непокор 4

ФКК КОЗЈАК 50

Абил Адеми

Пат

Ана Андоновска

1/2

Од почеток

Владимир Јовановски

41-45

Parking lady

Глигор Максимовски

Куманово 2012/02

Мон Блан

Пролетеријат

Дејан Ангеловски

Хм...

Ѓурѓа 02

Емра Салих

Месечина

Иван Михајловиќ - Ефто

Yes I can

Klementina

Kontrast

Игор Тимчевски

Белчо 3

Илиријан Адеми

People 2

**Марјан Јаневски - Шалајко
КМФСМ**

Апстракција

Милена Костовска

Чекор

Милош Нешковски

Деца 5

Наташа Зафировиќ

Портрет 03

Предраг Поповски

Маја

Рефлексја

Предраг Тасевски

Stockholm 03

Сања Величковска

Спомен 1

Филип Илиевски

Плоштад

Аеродром

Христина Димитриевска

Фото

Ф7-Куманово

Дарко Доцевски КМФСМ

Знаци 1

Јована Ничевска

Photographers

Мила Димовска

Ања

Стефан Соколовски

Emotional chaos

Филип Филиповиќ

Exposed

Carousel

Guardian angel

Polygon

ФК Битола

Даниел Стојаноски

Mirror mirror

Displeasure

Waiting for him

АВТОРИ И ДЕЛА

Димитар Чунговски
Чекорење

Игор Јанковски
Принова
Мариово

Коста Дупчинов
Бисери 1

ФК Кочани

Влатко Димитровски
Осоговска идила

Горан Стоимилев
Осоговски манастир

Зоран Ефремов
Колор хармонија

ФК Охрид

Димче Корунски
Бура 2
Бура 3
Бура 4

Зоран Вељаноски - Летра
Сосема обични приказни 3

ФК Фотографија

Зденко Петровски
Димо
Бетонирање

ФКК Чкрап - Тетово

Александра Новеска
Conquering

Борче Сиљаноски
Буките, буките

Гоце Димитриевски
Ghost pier

Давор Спасоски
Мирјана, портрет пред бура

Драги Неделчевски Ф1ФСМ
Томас Михаел Бајер, амбасадор ...и фотограф

Маргрит Шенкер, композитор
...и фотограф

Самир Љума, снимател ...и фотограф

Зоран Андонов Ф1ФСМ
Street 01

САМОСТОЈНИ АВТОРИ

Александар Кондев Ф1ФСМ
Pose and gesture France 98
Невестиче

Андреја Бабамов
Во „хоризонтала“
Не се секирај

Атанас Бајлозов
Б.Д.

Благоја Јанкоски
Ангел

Велијан Јагев
Роса 3

Владе Спасов
Носталгија

Дарко Котевски
Куба Либре
Улични претприемачи

Дејан Бошковски
Curiosity bliss

Дејан Колевски
Поезија на секојдневието
После долг и тежок ден
Мал одмор

Димитар Апостолов
Мојот свет 1

Ѓорѓи Митревски
Цветот

Евдокија Николова
Младост

Ива Корженска
Brand

Огнен Бојковски
Изгубена

Ивана Пешиќ
Man in the fog
Dog in the fog
Foggy

Ирена Мила
Game

Јована Велинова
Широка насмевка

Катја Штркова
Танго Аргентино
Александра

Кирил Штрков
Кендо

Неда Милкова
Елвис во Скопје

Огнен Бојковски
Walking

Оливера Симовска Нака
Патоказ

Огнен Бојковски
Изгубена

Петар Петковски
Европа

Радмила Ванкоска
21 век

Слободан Петровски
На железничка

Стефан Ѓоргиевски
Средба

Фросина Илиевска
Тежината на светот

Филип Филиповиќ
Exposed

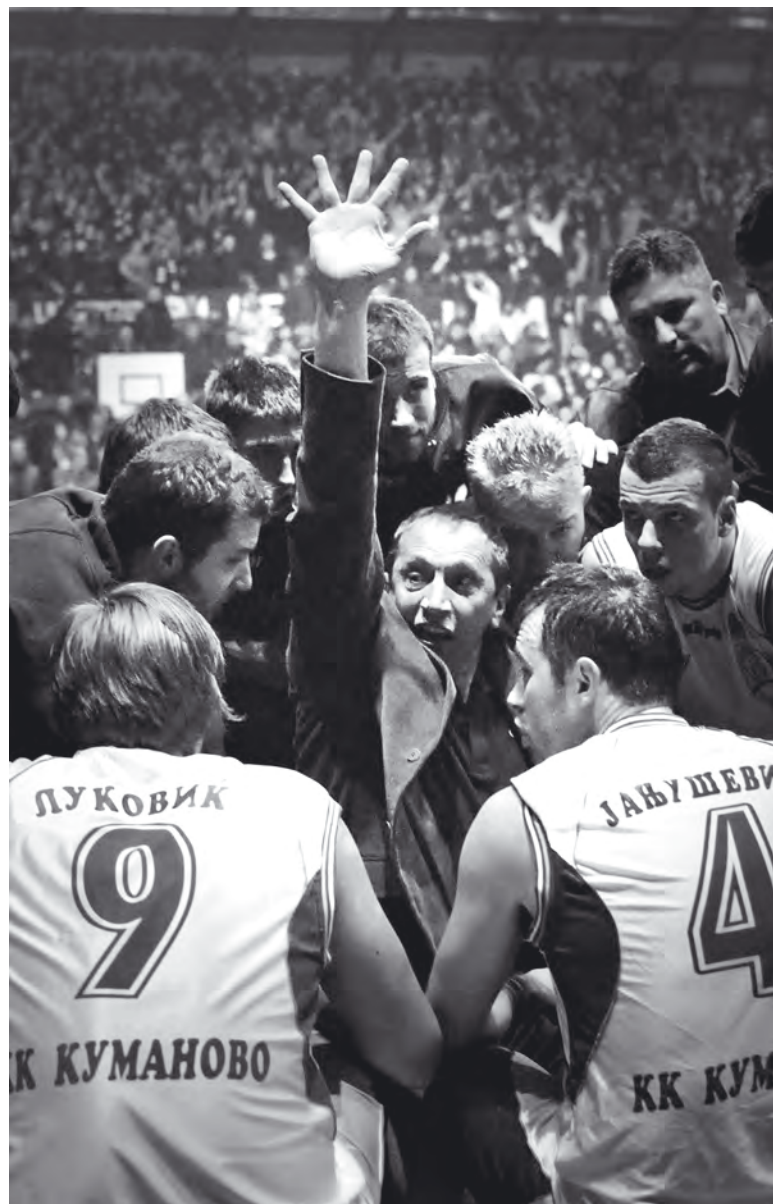
Прва награда за фотографија

Андреја Бабамов
Во „хоризонтала“

Втора награда за фотографија

Глигор Максимовски
Екипа

Трета награда за фотографија

Татјана Ранташа
Страв

Диплома за фотографија

Петар Петковски
Европа

Диплома за фотографија

Димитар Апостолов
Мојот свет 1

Диплома за фотографија

Александар Кондев
Невестиче

Плакета „Благоја Дрнков”

Прва награда за колекција

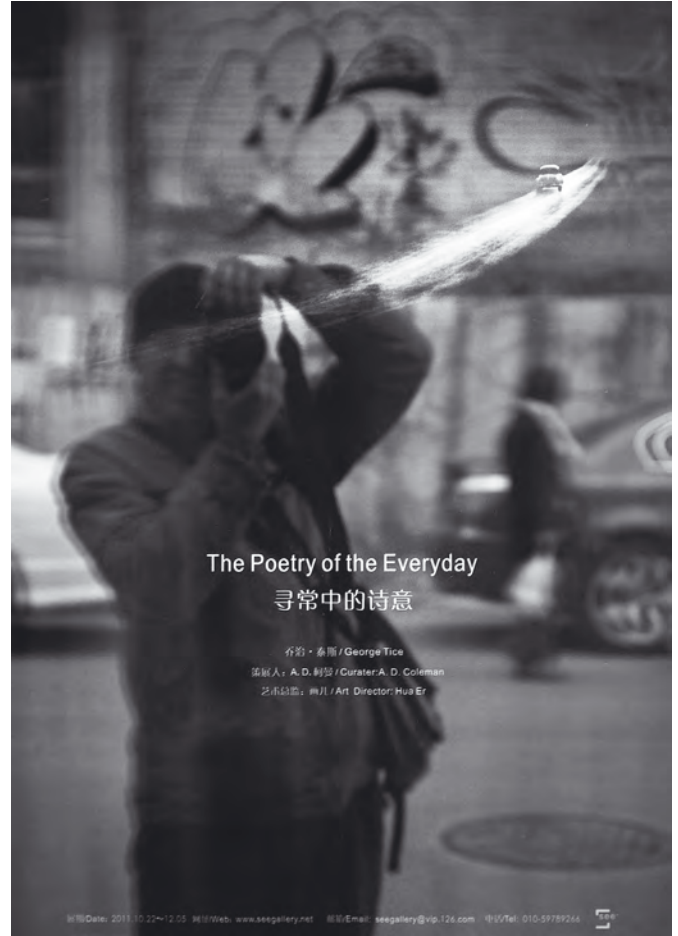
Сашо Н. Алушевски

Приказна 1

Приказна 2

Приказна 4

Втора награда за колекција
Дејан Колевски
Поезија на секојдневието
После долг и тежок ден
Мал одмор

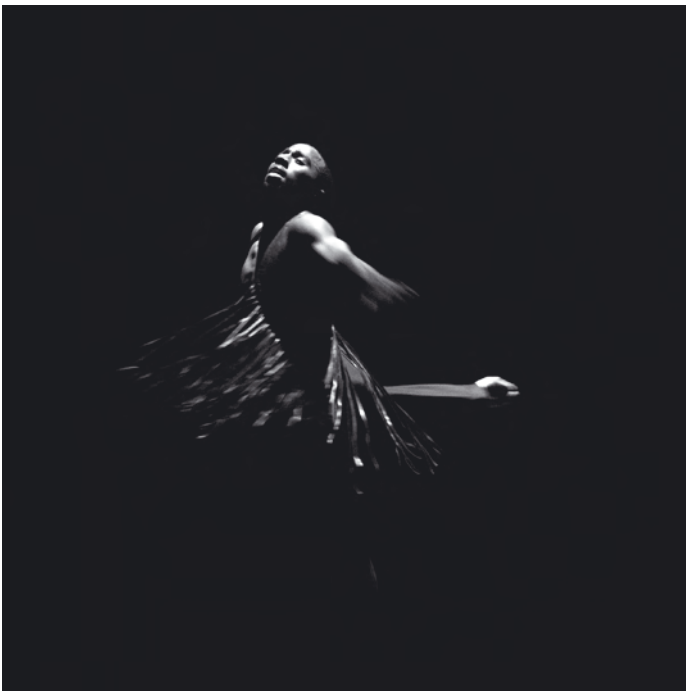

Трета награда за колекција
Сања Бутерин
Човек и простор 1
Човек и простор 3
Човек и простор 4

Диплома за колекција
Менче Петреска
She
Between
He

Диплома за колекција
Дејан Гилески
Преспанско езеро 2-2011
Дојранско езеро
Преспанско езеро - куќи

Диплома за колекција
Владимир Арсовски

Fe#1D

Fe#2D

Fe#3D

Абиљ Адеми
Пат

Александра Новеска
Conquering

Даниел Стојаноски
Mirror mirror

Вацлав Лукиќ
Ангели

Борче Сиљаноски
Буките, буките

Давор Спасоски
Мирјана, портрет пред бура

Игор Јанковски
Мариово

Дејан Бошковски
Curiosity bliss

Дарко Петровски
Во музејот

Игор Костов
Велосипед 3

Владимир Јовановски
Parking lady

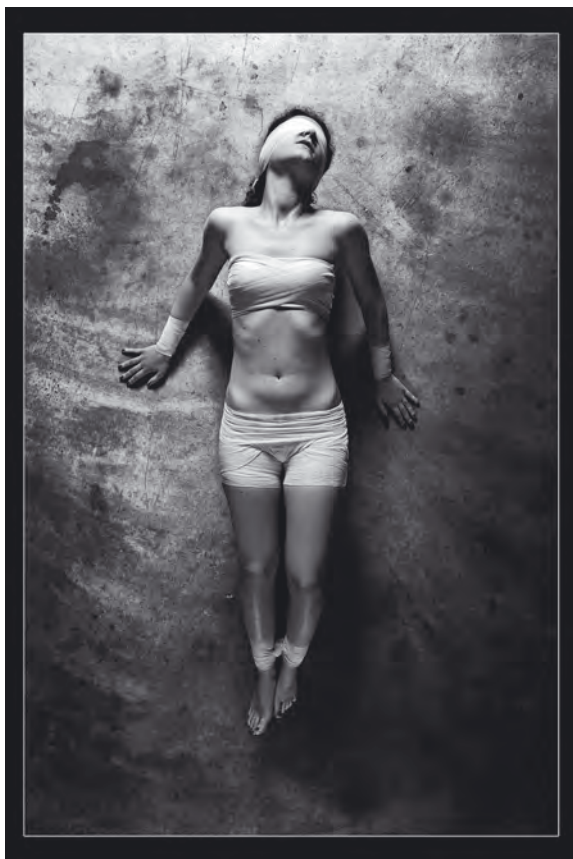

Гоце Димитриевски
Ghost pier

Трајче Атанасовски
Непокор 4

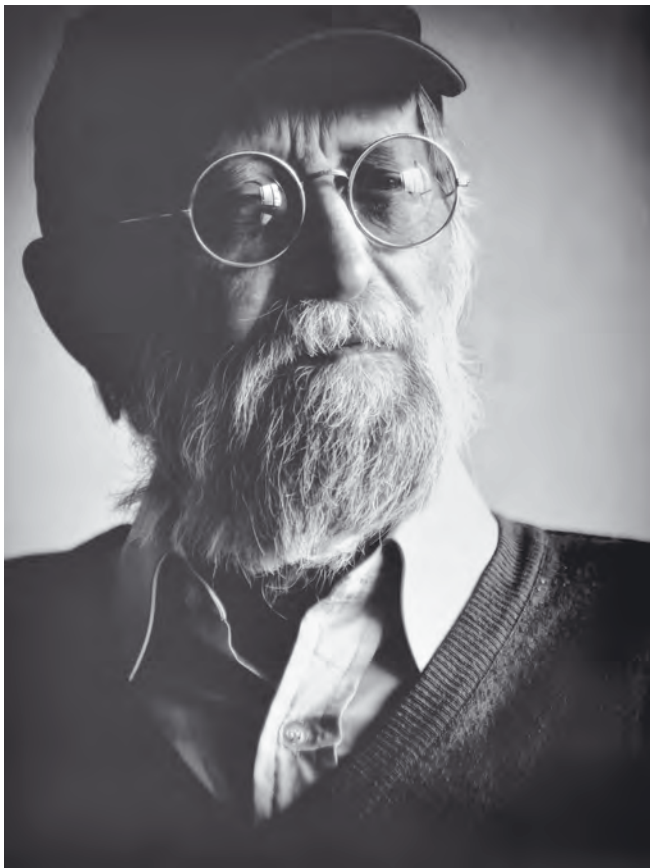
Коста Дупчинов
Бисери 1

Димитар Чунговски
Чекорење

Зоран Вељаноски - Летра
Сосема обични приказни 3

Ива Корженска
Brand

Зденко Петровски
Димо

Раде Луковиќ
Клепало

Стефан Соколовски
Emotional chaos

Катја Штркова
Танго Аргентино

Кирил Штрков
Кендо

Стефан Ѓоргиевски
Средба

Огнен Бојковски
Walking

Димче Корунски
Бура 4

Горан Стоимилев
Осоговски манастир

Влатко Димитровски
Осоговска идила

Зоран Андонов
Street 01

Зоран Ефремов
Колор хармонија

Дејан Ангеловски
Хм...

Дарко Котевски
Куба Либре

Ѓорѓи Митревски
Цветот

Драги Неделчевски
Самир Љума, снимател... и фотограф

Ивана Пешиќ
Man in the fog

Ирена Мила
Game

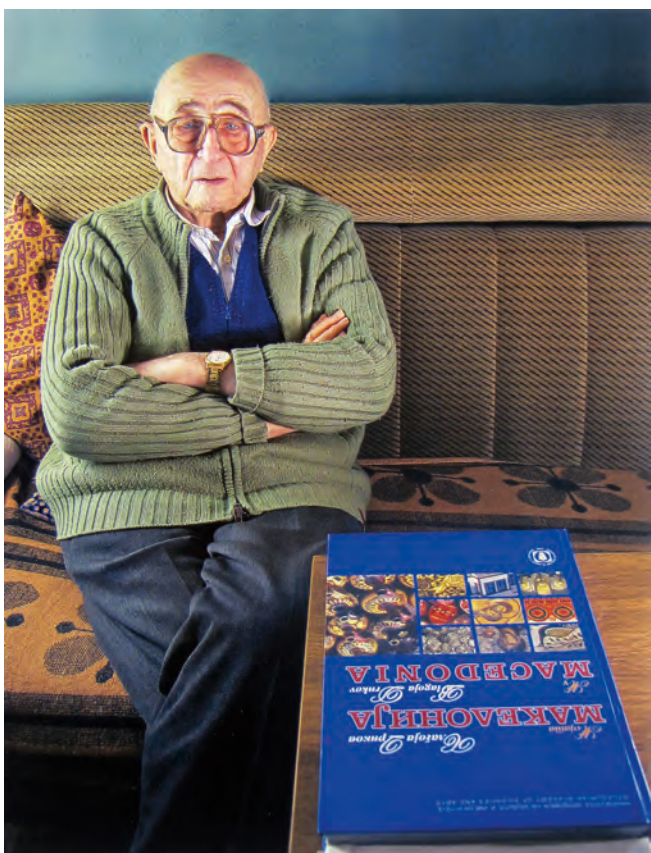
Марјан Јаневски - Шалајко
Апстракција

Радмила Ванкоска
21 век

Атанас Бајлозов
Б.Д.

Дарко Доцевски
Знаци 1

Игор Јанковски
Принова

Илиријан Адеми
People 2

Маја Аргакиева
Бебе 2

Милош Нешковски
Деца 5

Филип Илиевски
Аеродром

Благоја Јанкоски
Ангел

Евдокија Николова
Младост

Владе Спасов
Носталгија

Емра Салих
Месечина

Зоран Вељаноски - Летра
Сосема обични приказни 3

Иван Михајловиќ - Ефто
Klementina

Предраг Поповски
Маја

Сања Величковска
Спомен 1

Мила Димовска
Ања

Наташа Зафировиќ
Портрет 03

Фросина Илиевска
Тежината на светот

Христина Димитриевска
Фото

БЛАГОЈА ДРНКОВ

Оваа година македонската фотографија го изгуби својот Доајен, а светската фотографија сигурно најстариот фотограф - Благоја Дрнков.

Кога се пишува еден ваков текст се поставува прашање како да се гледа на еден живот долг скоро еден век, како да се оценува делото кое го пратело тој живот, како и според кои критериуми да се вреднува. Многу прашања и дилеми. Фотографијата, пред сè, претставува трајно визуелно памтење на минатото. Фотографот како автор станува негов реализатор, но во исто време и негов интерпретатор. Времето и настаните не можат да се вратат назад, при што од фотографот зависи дали реалното време што му го дал животот ќе го искористи да го согледа своето време, да ги протолкува предизвиците, да даде свој визуелен коментар, како и сето тоа да го преточи во слика која ќе биде читлива и разбирлива за наредните генерации.

Па каде е тука уметноста, би следело едно логично прашање... Уметноста доаѓа "post festum", затоа што ни најгенијалните автори не можат да тврдат дека делото што во моментот го создаваат ќе биде уметност. Сепак, времето е најдобриот судија и критичар.

Кој е најголемиот комплимент за една песна? Тоа е сигурно моментот кога авторството станува небитно, поточно кога песната ќе стане дел од културното наследство, но и дел од духот на народот, т.е. ќе стане „народна“.

Нешто слично се случува со фотографиите на Благоја Дрнков. Неговите фотографии за Македонија и Македонците ги надминаа веројатно првичните намери на авторот да направи „убави“ фотографии. Можеби во почетокот со колебање, но подоцна со голема сигурност тој се впушта да го забележи визуелното и фотографичното во Македонија, а тие слики станаа идеален но и „идеализиран“ приказ на Македонија и Македонецот во неговото тежнение за самоидентификација и самопотврдување. Затоа денес овие фотографии се неделиви од културниот идентитет на оваа земја, како што се неделиви и филмовите на Манак или делата на градителите и иконописците како што се мајстор Андреа Дамјанов, „Зборникот“ на Миладиновци, или пак поезијата на Рацин и Конески...

Преку фотографиите на Благоја Дрнков, Македонија остана забележана на најубав начин во периодот кога илјадагодишниот сон на секој Македонец почна да се реализира во процесот на ослободување, еманципација и самопотврдување. Еден историски период со збиени настани, каде секоја година на промени беше поголема од еден век. За да се забележи такво време потребна е и соодветна личност. Зачудувачки стрплив, прецизен и креативен, тој ни остави во наследство фотографии кои зборуваат за духот на настаните, а не толку за самите настани. Неговите јунаци не се водачите и хероите, туку обичните луѓе, луѓе на кои бремето на ропството не им го скрши ребетот, сиромаштијата не им го уништи чувството на убавина, а теророт не ги поколеба да веруваат во иднината. Сето тоа за кое во некои други околности би се пишувало на долго и широко, зрачи од фотографиите на Благоја Дрнков, кои раскажуваат толку едноставни и ненаметливи, но во суштина возбудливи приказни за својот народ.

Малку се зборува за неговата улога во развојот на македонскиот филм. Тој е зачетник на македонскиот филм во неговите многубројни улоги како прв директор на филмско претпријатие, еден од првите филмски сниматели, но и како автор на документарни филмови. Сепак, за мене тој остана прво и основно фотограф. Тој имаше толку голема љубов кон фотографијата што реши да го напушти филмот и до крајот на својот живот работеше како Фотограф - една постапка достојна за почит.

Уште додека беше жив стана легенда. Делото што го остави како автор зад себе треба да биде доволен поттик и заслужува за него да се пишуваат книги, неговото фотографско наследство да биде заштитено како национално богатство, а во рамките на македонската култура да се впише во пантеонот на културните величини. На крај, само ни останува да заклучиме дека делата го красат животот на човекот, а неговото дело ќе живее во сеќавањата на овој народ.

Александар Кондев

Македонец, 1954

Кавадарка, 1950

Да не се повтори, 1948

По таткови траги, 1939

Промовиран Кандидат за Мајстор на Фотографија на ФСМ

Владимир Секуловски е роден во 1975 година во Скопје, Македонија каде што и денес живее и твори. Тој е член на фото клубот Елема.

Признаен е како еден од најдобрите македонски фотографи, потврдувајќи ја ваквата титула преку многуте добиени високи фотографски награди и признанија.

Фотографијата на Владимир Секуловски не е негова професионална окупација, туку душевна храна и средство за комуникација со светот. Со помош на оваа визуелна уметност, тој се изразува себе си, она што не успева да го изрази со зборови. Тоа не е само обично хоби или забава, туку животен стил, начин на постоење во светот, содржина на животот. Владимир Секуловски себе си се гледа како некој што го посматра и бележи со фотоапаратот она што ќе го види на улица, во урбаната средина, меѓу луѓето, во меѓучовечките односи. Токму заради тоа е (а)типичен „LIFE“ фотограф. Но неговите фотографии не се само документи за надворешниот свет, туку простор во кој создава еден нов, потенцијален,возможен уметнички свет.

Ангел

Бистра

